

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๐๐๖.๓/ ๘๕

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๓ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง ผลการประชุมภาคีการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทย
(Thailand Climate Action Conference: TCAC)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
แห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓
๓. สำเนาคำสั่งคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓
เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓
๔. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
แห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๕

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ผลการประชุมภาคีการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทย (Thailand Climate Action Conference: TCAC) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๕) การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเตรียมการจัดการประชุมภาคีการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทย (Thailand Climate Action Conference: TCAC) โดยกรรมการและเลขานุการ ให้ความเห็นว่า ทุกภาคส่วนของประเทศไทยเริ่มมีการตื่นตัวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยเฉพาะในระดับจังหวัดและท้องถิ่น จึงได้มีแนวคิดริเริ่มในการประชุม TCAC เพื่อให้มีการหารือและเปิดโอกาสให้จังหวัดนำเสนอผลการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดี (Best practices) ของแต่ละจังหวัด และสามารถ

รวบรวม...

รวบรวมผลการดำเนินงานไปนำเสนอในเวทีระดับโลกได้ โดยมีรูปแบบเช่นเดียวกับการนำเสนอผลงานของแต่ละประเทศในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒ คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ มีคำสั่ง ที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเตรียมการจัดการประชุมภาคีการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทย (Thailand Climate Action Conference: TCAC) โดยมีปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธานอนุกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดแนวทางและอำนวยความสะดวกการประชุม TCAC ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ รวมถึงรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการฯ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๒. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุมภาคีการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทย (Thailand Climate Action Conference: TCAC) เป็นการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายและแผนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยที่ต้องได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และภาคประชาชน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของประเทศด้านการลดก๊าซเรือนกระจก การทำยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำของประเทศ (LT-LEDS) และเป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (NDC) ตามที่นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถ้อยแถลงแสดงเจตนารมณ์ของประเทศไทยในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ (COP 26) ณ เมืองกลาสโกว์ สหราชอาณาจักร โดยการประชุม TCAC มีผลต่อการกำกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานรัฐให้เป็นตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง หลักเกณฑ์ และกลไกการดำเนินงาน ที่กำหนดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงเข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากการประชุมภาคีการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทย (Thailand Climate Action Conference: TCAC) เป็นการสร้างความเข้าใจ ความตระหนักรู้ถึงความสำคัญและทิศทางของการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และนำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานร่วมกันภายในประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุมดังกล่าว

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

สาระสำคัญของการประชุมภาคีการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทย (Thailand Climate Action Conference: TCAC) ระหว่างวันที่ ๕ - ๖ สิงหาคม ๒๕๖๕ ณ ศูนย์การค้าสยามพารากอน กรุงเทพมหานคร มีดังนี้

๔.๑ ภาพรวมและวัตถุประสงค์ การประชุม TCAC เป็นเวทีสร้างพลังขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยในทุกระดับและทุกภาคส่วนในการมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Greenhouse Gas Emission) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ พร้อมทั้งเป็นการเริ่มต้นดำเนินงานตามความตกลงปารีสอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ประเทศไทยมุ่งสู่เป้าหมายที่ได้แสดงเจตจำนงไว้ต่อประชาคมโลกในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ (COP 26) ตลอดจนเสริมสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจให้กับประชาชนในวงกว้างและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ องค์ความรู้ การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีผู้เข้าร่วม ณ ศูนย์การค้าสยามพารากอน ๓,๐๖๕ คน ผู้เข้าร่วมผ่านช่องทางออนไลน์ ๑,๕๐๐ คน ทุแทนทูตจากกว่า ๕๐ ประเทศ และองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศกว่า ๒๐ องค์กร

๔.๒ พิธีเปิดการประชุมและกิจกรรมในห้องประชุมใหญ่

(๑) การกล่าวปาฐกถาพิเศษ (Keynote Speech) โดยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เรื่อง “เป้าหมาย Net zero 2065 เพื่อการเติบโตที่ยั่งยืนของไทยในเวทีโลก (Mission to D-emission 2065 for Thailand Sustainable Growth)” เพื่อยืนยันถึงเจตนารมณ์อันแน่วแน่ของรัฐบาลในการขับเคลื่อนการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผ่านยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) และแผนพัฒนาระดับชาติ ตลอดจนขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Economy) เพื่อสร้างความสมดุลแห่งการพัฒนาและเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การปรับเปลี่ยนรูปแบบทางเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น เช่น เพิ่มการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน การส่งเสริมอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า และส่งเสริมให้ภาคเอกชนและประชาชนปรับตัวรองรับการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ

(๒) สารจากประธานกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี โดยเน้นย้ำการมุ่งยกระดับการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายในประเทศร่วมกับทุกภาคส่วนอย่างเข้มข้น ตลอดจนมุ่งแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่และเชื่อมโยงการดำเนินนโยบายระดับประเทศไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม โดยจะต้องมีการเตรียมความพร้อมให้กับจังหวัดทั้งด้านการลดก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๓) การบรรยายพิเศษ โดยนายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในหัวข้อ “TCAC: Road to COP 27 and Beyond” และ “จากนโยบายสู่ความสำเร็จด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Actions and Achievement: From Policies to Implementation)” ซึ่งเน้นย้ำว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้แปลงเป้าหมายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสู่นโยบายและแผนเพื่อแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม เช่น แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๙๓ แผนที่นำทางการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ และแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ฯลฯ โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการปรับปรุง

เป้าหมาย...

เป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (NDC) ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒ เพื่อพิจารณาแนวทางและมาตรการที่มีศักยภาพในการลดก๊าซเรือนกระจกเพิ่มเติม และทบทวนยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำของประเทศไทย (LT-LEDS) ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของประเทศ โดยเอกสารดังกล่าวจะส่งให้สำนักงานเลขาธิการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ก่อนการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๗ (COP 27) ณ สาธารณรัฐอาหรับเอมิเรตส์ต่อไป

(๔) การกล่าวถ้อยแถลงของผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อแสดงถึงความพร้อมในการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในด้านการลดก๊าซเรือนกระจกและการเตรียมพร้อมรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับจังหวัดและท้องถิ่น โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพร้อมสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และพร้อมขยายผลการดำเนินงานสู่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ

(๕) การกล่าวถ้อยแถลงจากเครือข่ายรัฐออสเตรีย สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ญี่ปุ่น สมาพันธรัฐสวิส และสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีความร่วมมือด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกับประเทศไทย ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อาทิ การสนับสนุนด้านพลังงานทดแทน พลังงานสะอาด ยานยนต์ไฟฟ้า การเกษตรคาร์บอนต่ำ การสนับสนุนเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์และดักจับคาร์บอน การปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในด้านเมืองและการจัดการน้ำ เป็นต้น

(๖) องค์การสหประชาชาติ ประกอบด้วย โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) และ UNFCCC Regional Collaboration Centre ร่วมจัดแสดงนิทรรศการและนำเสนอกรอบความร่วมมือด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนและโครงการนำร่องด้านสภาพภูมิอากาศที่ดำเนินการกับประเทศไทย นอกจากนี้ ประเทศไทยยังได้รับเกียรติจากเอกอัครราชทูตและผู้แทนสถานเอกอัครราชทูตประจำประเทศไทย ประมาณ ๕๐ ประเทศและองค์กรระหว่างประเทศกว่า ๒๐ องค์กร เข้าร่วมการประชุมดังกล่าวด้วย

(๗) ภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจ ต้อนรับต่อเป้าหมายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศและพร้อมสนับสนุนภาครัฐในการดำเนินงานเพื่อเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจสีเขียวและความยั่งยืน โดยการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจเพื่อมุ่งสู่การปล่อยคาร์บอนต่ำ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศเพื่อเพิ่มมูลค่าทางธุรกิจและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งในและต่างประเทศ

(๘) บทบาทของเยาวชนและภาคประชาชน โดยเยาวชนพร้อมเป็นคลื่นลูกใหม่ที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงให้กับสังคมไทยด้านสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม โดยเริ่มจากการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน การทำกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมและการออกแบบธุรกิจเพื่อสังคม ทั้งนี้ การมีเวทีให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม จะเป็นช่องทางที่ทำให้เกิดความรู้ ความตระหนักและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานร่วมกัน ในขณะที่ประชาชนเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมากขึ้น และมีส่วนร่วมผ่านการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตในชีวิตประจำวัน เช่น การประหยัดพลังงาน การคัดแยกขยะ การรีไซเคิล การใช้รถโดยสารสาธารณะ และการเพิ่มพื้นที่สีเขียว เป็นต้น

๔.๓ การเสวนาเชิงวิชาการในห้องประชุมใหญ่

(๑) เสริมพลังไทยสู่ความยั่งยืนด้านสภาพภูมิอากาศ (Powering Thailand for Climate Resilience and Sustainability) เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองและแนวทางการบูรณาการระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันวิจัยและพัฒนานวัตกรรม เพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่การบรรลุเป้าหมาย ความเป็นกลางทางคาร์บอน ประกอบด้วย ๑) ภาครัฐ โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะผู้กำหนดนโยบายด้านสภาพภูมิอากาศ ได้ระบุถึงเส้นทางสู่ความยั่งยืนด้านสภาพภูมิอากาศ ผ่านการจัดทำเครื่องมือเชิงนโยบายและกลไกสนับสนุน ได้แก่ กลไกทางการเงิน กฎหมาย การส่งเสริมการลงทุน คาร์บอนเครดิต เป็นต้น ๒) ภาครัฐ โดย สำนักงานสภาพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ ในฐานะผู้กำหนดนโยบาย BCG เทคโนโลยีและนวัตกรรม สะท้อนมุมมองความเชื่อมโยงระหว่างนโยบาย BCG กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผ่านการออกแบบธุรกิจโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน และขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทยในภาคการเกษตร ๓) สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยและองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) เน้นย้ำความสำคัญ และทิศทางของนวัตกรรมเพื่อปกป้องสภาพภูมิอากาศ ซึ่งควรครอบคลุมการลดและการดูดซับก๊าซเรือนกระจก การปรับตัว และการตรวจสอบการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และ ๔) รัฐวิสาหกิจและเอกชน โดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) พร้อมสนับสนุนภาครัฐในการสร้างความสมดุลระหว่างความมั่นคงด้านพลังงานและการบรรลุเป้าหมายของประเทศ ด้วยการปรับกลยุทธ์องค์กรและการดำเนินธุรกิจ เพื่อลดการปล่อยคาร์บอน โดยใช้เทคโนโลยีพลังงานสะอาด เพิ่มแหล่งกักเก็บดูดซับคาร์บอน ปลูกป่ากับชุมชน เป็นต้น

(๒) บูรณาการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สู่การดำเนินงานระดับจังหวัด นำเสนอความเชื่อมโยงระหว่างการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกับบริบทการพัฒนาในระดับพื้นที่และแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับพื้นที่ ระหว่างหน่วยงานด้านนโยบาย ตัวแทนของจังหวัดนำร่องที่บูรณาการประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เข้าสู่แผนพัฒนาจังหวัดและหน่วยงานปฏิบัติระดับพื้นที่ ถึงปัญหา อุปสรรคและแนวทางในการแก้ปัญหา ในการดำเนินงานในระดับพื้นที่ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ รวมถึงแนวทางการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๓) ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อแบ่งปันเรื่องราวความสำเร็จของโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่ประเทศไทยดำเนินการร่วมกับประเทศหุ้นส่วนหรือองค์กรระหว่างประเทศ ประกอบด้วย ๑) โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ได้แบ่งปันมุมมองระดับโลกด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและกรอบความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ๒) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดภาวะโลกร้อนจากการทำนา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Thai Rice NAMA) โดยองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน ประจำประเทศไทย ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวให้กับเกษตรกรและปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ๔ ด้าน คือ การปรับพื้นที่นาให้ราบเรียบด้วยระบบเลเซอร์ การจัดการน้ำในนาแบบเปียกสลับแห้ง การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และการจัดการฟางในนาข้าวอย่างถูกวิธี และ ๓) โครงการ Advancing Co-design of Integrates Strategies with Adaptation to Climate Change in Thailand (ADAP-T)

ซึ่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และมหาวิทยาลัยโตเกียวเป็นผู้ดำเนินการ ภายใต้การสนับสนุนขององค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น เพื่อบูรณาการความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ระดับสูงในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเทศไทย

๔.๔ การเสวนาเชิงวิชาการในห้องประชุมกลุ่มย่อย

(๑) ป่าไม้และการกักเก็บคาร์บอน นำเสนอแลกเปลี่ยนนโยบายและการขับเคลื่อนการดำเนินงานในการกักเก็บคาร์บอนในภาคป่าไม้ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ ของประเทศ โดยจะต้องบูรณาการจากทุกภาคส่วนเพื่อร่วมมือขับเคลื่อนกิจกรรมการกักเก็บคาร์บอนในภาคป่าไม้ อาทิ การปลูกป่า การป้องกันการบุกรุกป่าและควบคุมไฟป่า เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าทั้งในพื้นที่ของภาครัฐ และการส่งเสริมการปลูกสวนป่าเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชน โดยภาคป่าไม้ถือเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอนที่สำคัญทั้งในระบบนิเวศบนบก และชายฝั่ง รวมถึงการดำเนินนโยบายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการทำลายป่าและความเสื่อมโทรมของป่าในประเทศกำลังพัฒนา (Reducing Emissions from Deforestation and Degradation: REDD+) ซึ่งเป็นมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการสนับสนุนจากต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ การส่งเสริมการปลูกป่าที่มีผลต่อการกักเก็บคาร์บอน

(๒) เกษตรทำนภูมิอากาศ มุ่งเน้นการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยนำเสนอสาระสำคัญในการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภาคเกษตร และความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการข้าวยั่งยืน ที่เน้นการจัดการน้ำในนาแบบเปียกสลับแห้งเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งสอดคล้องกับโครงการ Thai Rice NAMA ที่จะเป็ต้นแบบที่ดีในการทำนา ทั้งช่วยเพิ่มผลผลิต และลดต้นทุนจากการใช้น้ำและการใช้ปุ๋ย นอกจากนี้ ยังมีการนำเสนอกรณีตัวอย่างแบบปฏิบัติที่ดีของโครงการ ๑ ตำบล ๑ เกษตรทฤษฎีใหม่ โดยเน้นเกษตรอินทรีย์แบบผสมผสานตามศาสตร์พระราชามันคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการปลูกผักผลไม้ปลอดสารเคมี ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริโภคได้มากขึ้น

(๓) การบริการข้อมูลด้านสภาพภูมิอากาศ และการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในภาคเมือง เป็นการเสวนาเกี่ยวกับการบริการข้อมูลและสารสนเทศด้านสภาพภูมิอากาศเพื่อใช้ในการจัดการเมือง ซึ่งเป็นการดำเนินงานที่สำคัญด้านการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับพื้นที่ โดยมีการนำเสนอ ๑) การพัฒนาข้อมูลด้านภูมิอากาศ ๒) การประยุกต์ใช้ข้อมูลจากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนเชิงพื้นที่เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๓) แนวทาง/แนวคิดในการวางผังเมือง และ/หรือเสนอตัวอย่างการวางผังเมืองที่บูรณาการประเด็นที่เกี่ยวข้อง และ ๔) แนวทาง/แนวคิดการออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๔) พลังงานและการขนส่งที่ยั่งยืน ผ่านนโยบายและทิศทางการดำเนินงาน ภายใต้แผนพลังงานชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ เช่น การเพิ่มสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน รวมถึงการดำเนินนโยบาย 4D1E เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่พลังงานสะอาด สาขาคมนาคมขนส่ง อาทิ การขยายโครงข่ายระบบรถไฟฟ้าให้ครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพมหานคร การส่งเสริม

ให้ระบบ...

ให้ระบบรางเป็นโครงข่ายหลักของประเทศในการเดินทางและขนส่งสินค้าระหว่างเมือง การพัฒนายานยนต์ไฟฟ้าในระบบขนส่งสาธารณะ เช่น EV-Bus EV-Boat EV-Bike สำหรับภาคเอกชน ได้สะท้อนถึงข้อจำกัดของการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า ในประเด็นราคาและความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน โดยจะต้องครอบคลุมพื้นที่ใช้งานและพัฒนาให้ผู้ใช้งานสามารถใช้ได้ทุกค่ายรถยนต์

(๕) ตลาดคาร์บอนเครดิต ตอบโจทย์ธุรกิจรักษ์โลกด้วยกลไกราคา เป็นการเสวนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์การดำเนินงานในการใช้กลไกราคาหรือตลาดคาร์บอนเพื่อสร้างโอกาสและแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการในการลดก๊าซเรือนกระจก โดยดำเนินการผ่านโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Program: T-VER) ซึ่งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายในประเทศ การพัฒนาแพลตฟอร์มการซื้อขายคาร์บอนเครดิตและไฟฟ้าจากพลังงานสะอาด เพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการซื้อขายคาร์บอนเครดิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนตลาดคาร์บอนภายในประเทศ

๔.๕ การแสดงนิทรรศการของหน่วยงานและองค์กรภาคธุรกิจ ประกอบด้วยกลุ่มนิทรรศการกลางแสดงทิศทางและเป้าหมายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและศูนย์นิทรรศการ ๔ หัวข้อ ประกอบด้วย ๑) Climate Actions นำเสนอการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๒) Climate Technology เทคโนโลยีด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อาทิ เทคโนโลยีการดักจับ การใช้ประโยชน์ และการกักเก็บคาร์บอน (CCUS) พลังงานทดแทนและยานยนต์ไฟฟ้า ๓) Green and Blue Carbon แหล่งดูดซับและกักเก็บคาร์บอนในธรรมชาติ อาทิ ระบบนิเวศบนบกและระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ๔) Climate Finance and Cooperation การเงินที่ยั่งยืนและความร่วมมือด้านสภาพภูมิอากาศ ซึ่งมีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศร่วมจัดนิทรรศการจำนวน ๓๕ หน่วยงาน

๔.๖ ผลลัพธ์สำคัญของการจัดประชุม TCAC ได้สะท้อนถึงความมุ่งมั่นและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายของประเทศร่วมกัน โดยมีการนำเสนอผลการดำเนินงานต่อการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๗ (COP 27) ใน ๔ ประเด็นหลัก คือ ๑) การขับเคลื่อนนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับพื้นที่ ๒) เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น การปลูกข้าวมีเทนต่ำ ปูนซีเมนต์ไฮดรอลิก ยานยนต์ไฟฟ้า เป็นต้น ๓) กลไกการเงินด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผ่านการเพิ่มประสิทธิภาพของกองทุนสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการคาร์บอนเครดิต และ ๔) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกระดับ

๕. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๕ มีมติรับทราบผลการจัดประชุมภาคีการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทย (Thailand Climate Action Conference: TCAC) และมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ
ผลการประชุมภาคีการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทย
(Thailand Climate Action Conference: TCAC)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรารุณ ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๖๙๐ (ทรัพย์สิน)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sarabun@onep.go.th